



Socialstyrelsen

Statistik 2017

Ofre for menneskehandel i
Danmark

juli 2018

Viden til gavn

Publikationen er udgivet af
Socialstyrelsen
Edisonsvej 1
5000 Odense C
Tlf: 72 42 37 00
E-mail: info@socialstyrelsen.dk
www.socialstyrelsen.dk

Download eller se rapporten på
www.socialstyrelsen.dk.

Der kan frit citeres fra rapporten med angivelse
af kilde.

Digital ISBN: 978-87-93944-57-2

Indhold

Statistik 2017	2
Indledning	2
Nøgletal	3
Antal personer vurderet handlet	3
Kontaktform	3
Nationalitet.....	5
Udnyttelse.....	6
Køn	8
Alder	9
Status efter handelsvurdering	13
Gengangere.....	14
Hjemsendelser.....	15

Statistik 2017

Indledning

Menneskehandel er et brud på grundlæggende menneskerettigheder og en grov krænkelse af den enkeltes ret til at bestemme over egen krop og eget liv. Menneskehandel foregår ofte i det skjulte, og mange ofre for menneskehandel er tilbageholdende med at søge hjælp og støtte, fordi de frygter repressalier fra deres bagmænd. Disse omstændigheder er medvirkende til, at mange ofre for menneskehandel aldrig bliver vurderet handlet af de danske myndigheder. Feltet er derfor behæftet med mørketal, og Center mod Menneskehandel (CMM) vurderer, at menneskehandelens reelle omfang overstiger antallet af personer, der officielt bliver vurderet handlet.

Ofre for menneskehandel kommer typisk i kontakt med myndighederne i forbindelse med politiets indsats eller ved opsøgende indsatser via mødesteder og sundhedstilbud, på massageklinikker, i asylsystemet eller på arbejdspladser.

CMM eller en NGO¹ foretager den første identifikationssamtale med potentielle ofre for menneskehandel. Identifikationssamtalen danner afsæt for en endelig vurdering af et muligt handelsforhold. I nogle tilfælde er det i forbindelse med en asylsamtale, at personen identificeres som offer for menneskehandel.

I Danmark er der tre forskellige myndigheder, som kan vurdere, om en person er offer for menneskehandel, nemlig Udlændingestyrelsen (US), CMM og retsvæsenet. Hvis der er tale om en asylansøger eller en udlænding uden lovligt ophold i Danmark, er det US, der vurderer og træffer afgørelse om handelsspørgsmålet. Er der tale om en person med lovligt ophold i Danmark, er det CMM, der vurderer, om personen er offer for menneskehandel og skal have tilbud under handlingsplanen. I forbindelse med en straffesag mod et potentielt offer for menneskehandel tager retten stilling til handelsspørgsmålet i forbindelse med afgørelsen af skyldsspørgsmålet i straffesagen.

Formålet med at vurdere, om en person er offer for menneskehandel, er at sikre, at ofrene får den nødvendige bistand og støtte til at komme fri af bagmændene og videre med deres liv. Personer, der er vurderet handlet af de danske myndigheder, kan modtage bistand og støtte under handlingsplan til bekæmpelse af menneskehandel, herunder tilbud om psykologisk, sundhedsfaglig og juridisk bistand, relevant indkvartering og en forberedt hjemsendelse. CMM er ansvarlig for støtte og bistand til ofre for menneskehandel i henhold til handlingsplanen.

Statistikken er udarbejdet af CMM i Socialstyrelsen. CMM har til brug for statistikken indhentet oplysninger fra US om de personer, hvor US har truffet afgørelse i sagen eller har tildelt en refleksionsperiode. Samtlige personer, der er vurderet handlet i Danmark i 2017, er derved repræsenteret i statistikken.

Statistik for 2017 om ofre for menneskehandel i Danmark er en opgørelse over personer, der er vurderet handlet af ovennævnte myndigheder. Statistikken er ikke en opgørelse over omfanget af menneskehandel i Danmark.

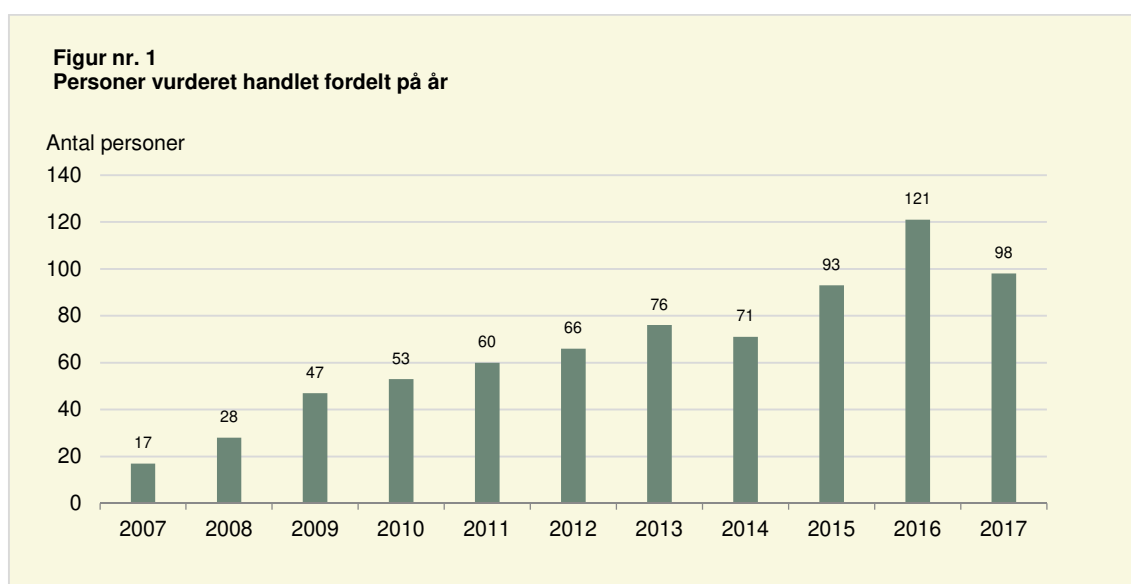
¹ I 2017 fik AmiAmi (tidligere Pro Vest), HopeNow og Reden International tilskud fra Ligestillingsafdelingen under minister for ligestilling til aktiviteter under regeringens handlingsplan til bekæmpelse af menneskehandel.

Nøgletal

Nedenfor præsenteres nøgletal om ofre for menneskehandel i Danmark i 2017. Til sammenligning er tal for 2016 inddraget, og ved udvalgte temaer er der indsat figurer, som viser udviklingen over de seneste 10 år.

Antal personer vurderet handlet

I 2017 er 98 unikke personer vurderet handlet af de danske myndigheder. Heraf har US truffet afgørelse om handelsspørgsmålet i 93 af sagerne, CMM har vurderet handelsspørgsmålet i tre af sagerne og retten har taget stilling til handelsspørgsmålet i to af sagerne.



Anm: Opgørelsen dækker unikke personer de enkelte år. Det samlede antal vurderinger kan være højere de enkelte år, da det forekommer, at en enkelt person vurderes handlet mere end én gang. Der kan også være gengangere årene imellem, jf. afsnittet om gengangere nedenfor

Af figur 1 fremgår det, at der er sket et fald i antallet af personer vurderet handlet fra 121 personer i 2016 til 98 personer i 2017, svarende til et fald på knap 20 procent. Faldet skal ses i lyset af, at antallet af personer vurderet handlet i 2016 steg med 30 procent fra året før. I den forbindelse vurderede CMM, at stigningen muligvis kunne forklares ved en massiv politimæssig indsats i det københavnske prostitutionsmiljø.

Der er ikke entydige forklaringer på stigninger og fald fra år til år i antallet af personer, der vurderes handlet. En kombination af forskellige faktorer påvirker feltet, herunder aktørers indsatser på området, kriminelle netværk og bagmænds ageren samt den generelle udvikling på menneskehandelsområdet. Et eksempel på en ny tendens synes at være en bevægelse fra gadeprostitution til den mere usynlige prostitution i form af eksempelvis escort. Det kan have den konsekvens, at der identificeres færre ofre for menneskehandel til seksuel udnyttelse, da prostitution via escort foregår mere skjult og dermed er sværere at opdage.

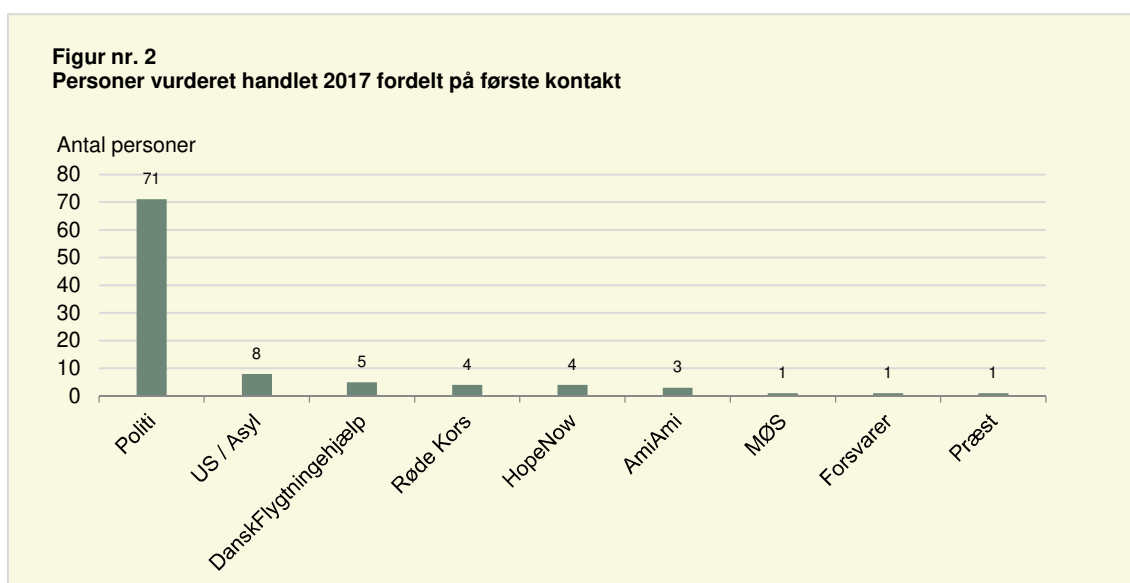
Kontaktform

Den første kontakt til et offer for menneskehandel kan ske via en bred vifte af aktører. I 2017 er 71 personer, svarende til omtrent 72 procent, mødt via politiet. Til sammenligning blev omtrent 77 procent af de vurderede ofre for menneskehandel i 2016 mødt via politiet.

CMM har i 2017 fået et stigende antal henvendelser fra aktører, der behandler asylsager eller på anden vis yder en indsats i forbindelse med asylsager, herunder fra Udlændingestyrelsen, Dansk Flygtningehjælp og Røde Kors. I 2017 blev 17 procent af de vurderede handlede personer mødt via disse aktører. Til sammenligning var samme aktører ansvarlige for kontakten til knap 10 procent af de personer, der blev vurderet handlet i 2016.

NGO'er på området som AmiAmi, HopeNow, Røde Kors og Reden International (i regi af MØS) har skabt kontakten til 9 procent af det samlede antal handlede. Omfangsmæssigt svarer det i store træk til situationen i 2016.

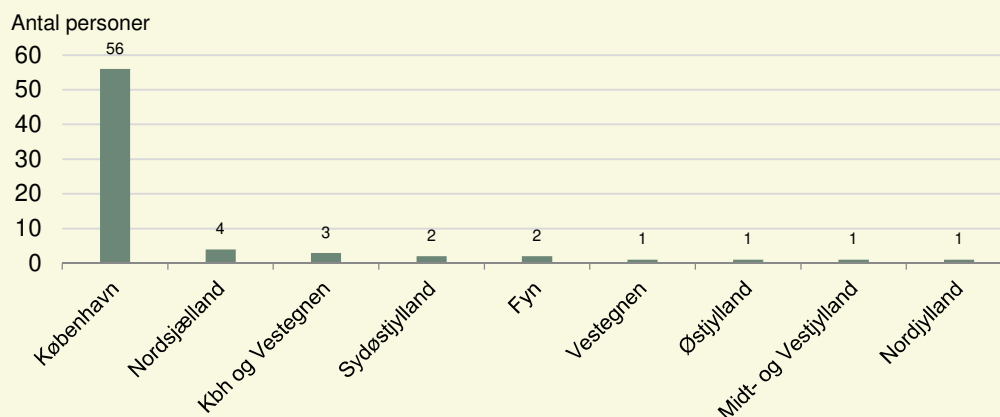
Kontakten til de resterende to personer, der er vurderet handlet, er skabt via en forsvarer i forbindelse med en straffesag og en præst i forbindelse med en varetægtsfængsling.



Anm: MØS er Mødested for udenlandske kvinder på Vesterbro. Reden International og CMM driver stedet i fællesskab.

De 71 personer, der er skabt kontakt til i forbindelse med politiets indsats, fordeler sig på flere politikredse, men en enkelt kreds er ansvarlig for størstedelen af kontakterne. 56 personer og hermed 57 procent af de personer, som efterfølgende er vurderet handlet, er mødt via Københavns Politi i 2017.

Figur nr. 3
Personer mødt via politiet og vurderet handlet 2017 fordelt på politikreds

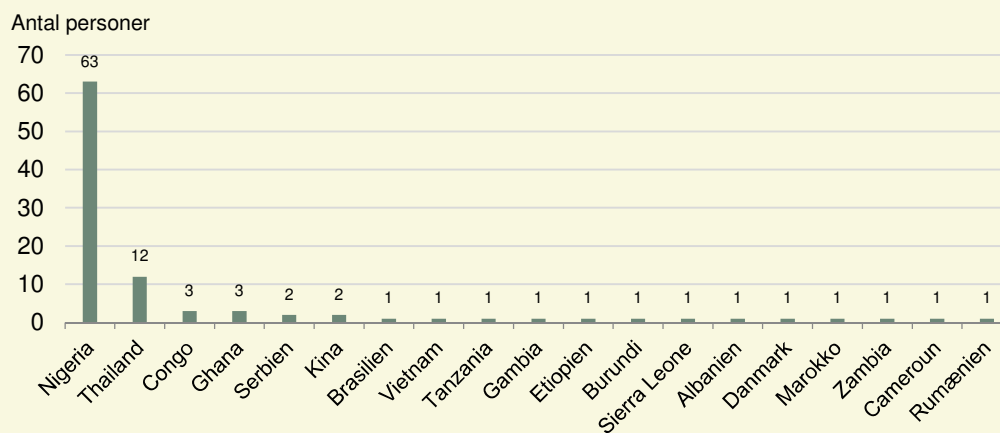


Anm: Københavns Politi dækker St. Bellahøj, Lufthavnen, Udlændingekontrolsektionen, St. City og Afd. for personfarlig kriminalitet.

Nationalitet

De vurderede ofre for menneskehandel fordeler sig på 19 forskellige nationaliteter. Der er tale om mange ofre fra få lande og få ofre fra mange forskellige lande. Denne tendens adskiller sig ikke fra de foregående år.

Figur nr. 4
Personer vurderet handlet fordelt på nationalitet



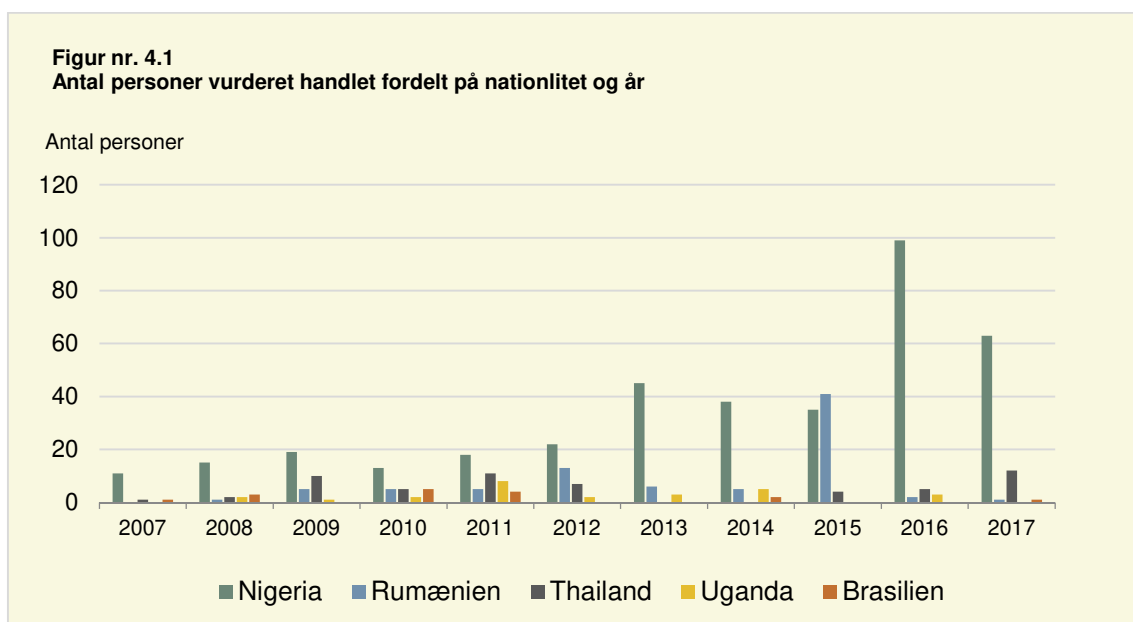
Anm: Nationalitet angiver det land, hvor en given person oprindeligt kommer fra. Flere personer, primært kvinder fra Nigeria, har ophold i lande som Italien og Spanien.

Nigerianere er den gruppe, der fylder mest i statistikken for 2017. Mere end 60 procent af de personer, der er vurderet handlet i 2017, er fra Nigeria. Der er tale om et fald i 2017 i andelen af ofre for menneskehandel fra Nigeria sammenholdt med 2016, hvor andelen af nigerianske ofre udgjorde mere end 80 procent af det samlede antal ofre for menneskehandel.

Thailænderne udgør 12 procent af det samlede antal ofre for menneskehandel og hermed den næststørste nationalitetsgruppe i 2017. I forhold til 2016 er der tale om mere end en fordobling i antallet af ofre fra Thailand og en procentvis stigning fra 4 procent til 12 procent. Herefter følger Congo og Ghana med tre vurderede ofre for menneskehandel fra hvert land, samt Serbien og Kina med to vurderede ofre for menneskehandel fra hvert land. De resterende 13 lande er repræsenteret ved ét vurderet offer fra hvert land.

Det bemærkes, at en dansk statsborger er vurderet handlet i 2017. Der er tale om et barn, som er født i Danmark som led i udnyttelsen af moderen, men som også selvstændigt er udnyttet til strafbare handlinger i form af socialt bedrageri. Tidligere er der kun identificeret to danske ofre for menneskehandel i Danmark. Det var i hhv. 2010 og 2013.

Til sammenligning ses udviklingen i nationalitetsfordeling over de seneste 10 år på de fem mest forekommende nationaliteter i figur 4.1 nedenfor.



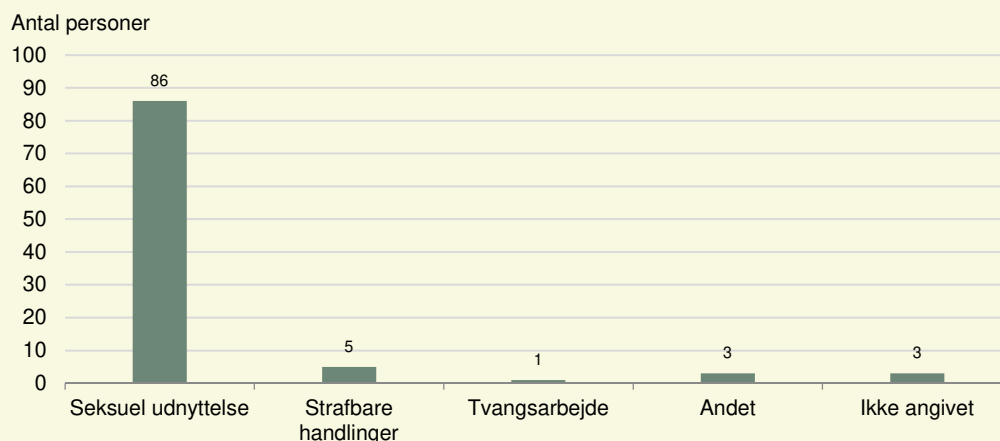
Anm: For overskuelighedens skyld viser figuren nationalitetsfordeling over år på de fem lande, hvorfra der samlet set er vurderet flest ofre.

Udnyttelse

Statistikken for 2017 er som tidligere år præget af en stor andel af personer handlet til seksuel udnyttelse. Med 86 personer, svarende til knap 90 procent af samtlige ofre i 2017, udgør seksuel udnyttelse den mest forekommende udnyttelsesform. Til sammenligning var 92 procent af de vurderede ofre i 2016 handlet til seksuel udnyttelse.

Fem personer, svarende til 5 procent af det samlede antal, er handlet til strafbare handlinger, og én person er handlet til tvangsarbejde. Tre personer er vurderet handlet til andre former for udnyttelse. I de resterende tre sager er udnyttelsen ikke angivet.

Figur nr. 5
Personer vurderet handlet 2017 fordelt på udnyttelse



Anm: I de tilfælde, hvor udnyttelsesform ikke er angivet, har US ikke oplyst udnyttelsesform.

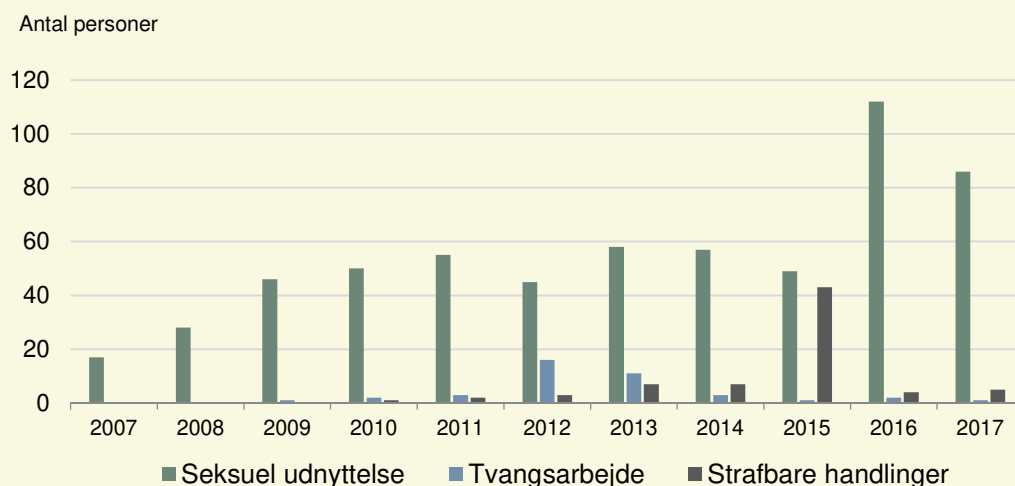
Af de 86 personer, der er vurderet handlet til seksuel udnyttelse, er 85 personer udnyttet ved prostitution og en person til fremstilling af pornografisk materiale.

Af de fem personer, der er vurderet handlet til strafbare handlinger, er tre personer udnyttet ved salg af stoffer, en person ved skunkproduktion og en person ved socialt bedrageri. Sidstnævnte adskiller sig fra de øvrige udnyttelsesformer, da den strafbare handling ikke er begået af den forurettede, men af bagmændene, ved adgang til sociale ydelser ved den forurettedes uvidende mellemkomst.

Den ene person, der er vurderet handlet til tvangsarbejde, er udnyttet ved husarbejde, og de tre personer, der er vurderet handlet til 'andet', fordeler sig på to tilfælde af slavelignende forhold og børnefødsel, og et tilfælde af forsæt til proformaægteskab.

Til sammenligning ses udviklingen i udnyttelsesformer over de seneste 10 år i figur 5.1 nedenfor.

Figur nr. 5.1
Antal personer vurderet handlet fordelt på udnyttelse og år



Anm: Andre udnyttelsesformer og sager, hvor udnyttelse ikke er angivet, er for overskuelighedens skyld undtaget denne tabel.

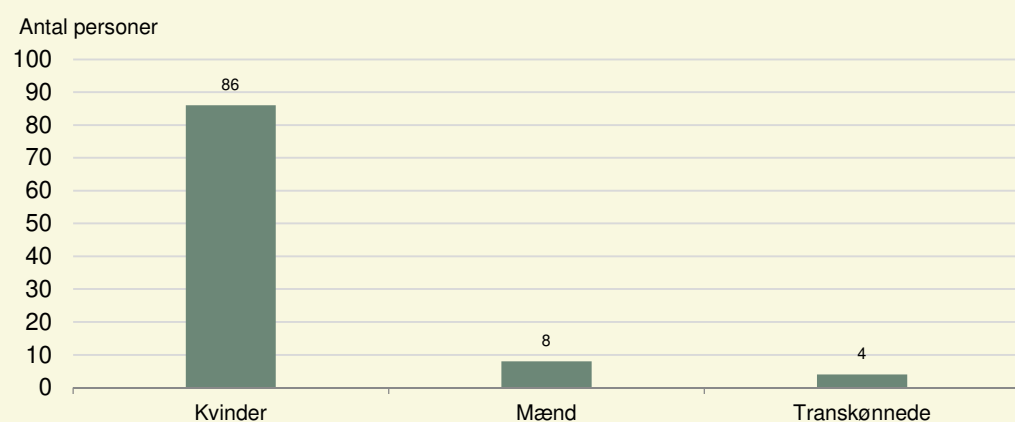
Køn

Kvinder udgør den største andel af de personer, der er vurderet handlet i 2017. Det var også tilfældet i 2016, men hvor kvinder udgør knap 88 procent af det samlede antal handlede i 2017, udgjorde kvinder 94 procent af det samlede antal handlede i 2016.

Med otte personer udgør de mandlige ofre for menneskehandel 8 procent, hvilket ikke adskiller sig markant fra 2016, hvor den procentvise andel af mænd lå på 6 procent.

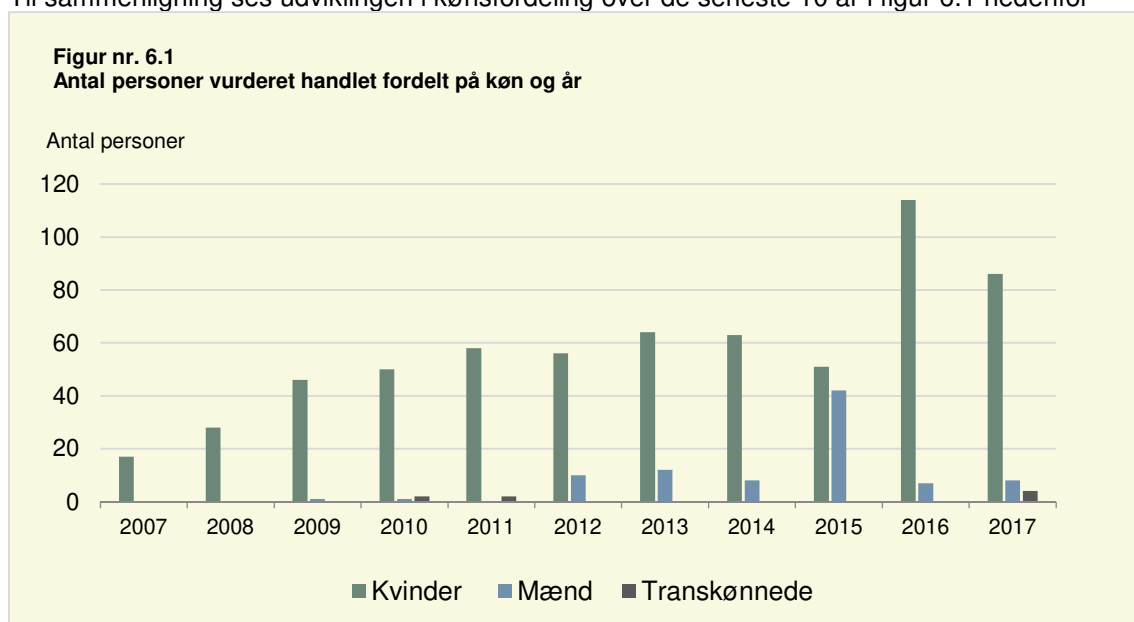
Transkønnede udgør 4 procent af det samlede antal handlede personer i 2017. Det adskiller sig fra de sidste fem år, hvor ingen transkønnede er vurderet handlet.

Figur nr. 6
Personer vurderet handlet 2017 fordelt på køn



Anm: De fire personer, der er angivet som transkønnede, er officielt registreret som henholdsvis tre mænd og én kvinde.

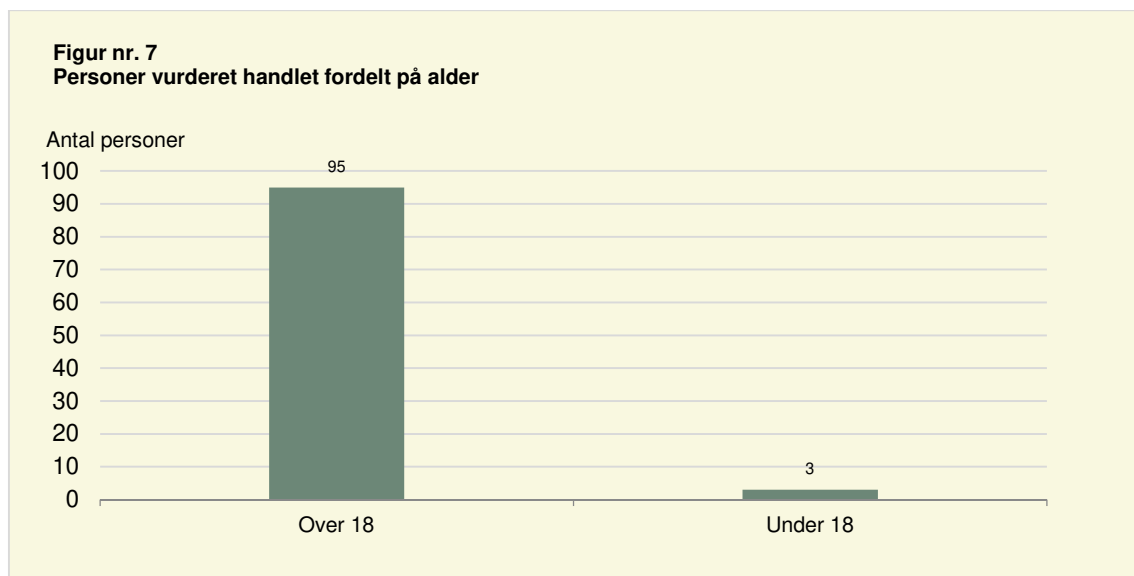
Til sammenligning ses udviklingen i kønsfordeling over de seneste 10 år i figur 6.1 nedenfor



Alder

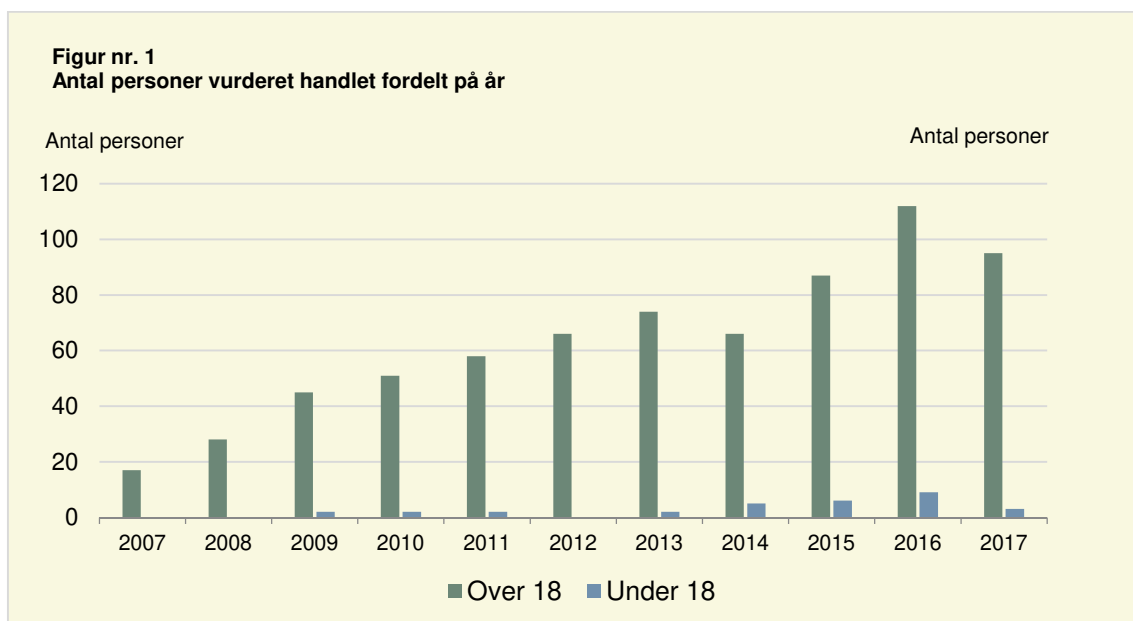
De 98 personer, der er vurderet handlet i 2017, har en aldersspredning på 1-47 år med en gennemsnitsalder på 27 år. Sammenlignet med 2016 er gennemsnitsalderen den samme, mens aldersspredningen i 2016 var på 9-57 år.

Størstedelen af de vurderede ofre er over 18 år, og statistikken adskiller sig på dette punkt ikke fra de foregående år.



Anm: Alder er registreret på det tidspunkt, en given person er vurderet handlet.

Til sammenligning ses udviklingen i aldersfordeling over de seneste 10 år i figur 7.1 nedenfor.



Anm: Alder er registreret på det tidspunkt, en given person er vurderet handlet.

Børn

Tre af de vurderede ofre var under 18 år på identifikationstidspunktet. De var hhv. 1 år, 16 år og 17 år.

De tre børn var handlet til henholdsvis strafbare handlinger (i form af socialt bedrageri), andet (i form af slavelignende forhold og børnefødsel) og i et enkelt tilfælde er udnyttelsen ikke angivet.

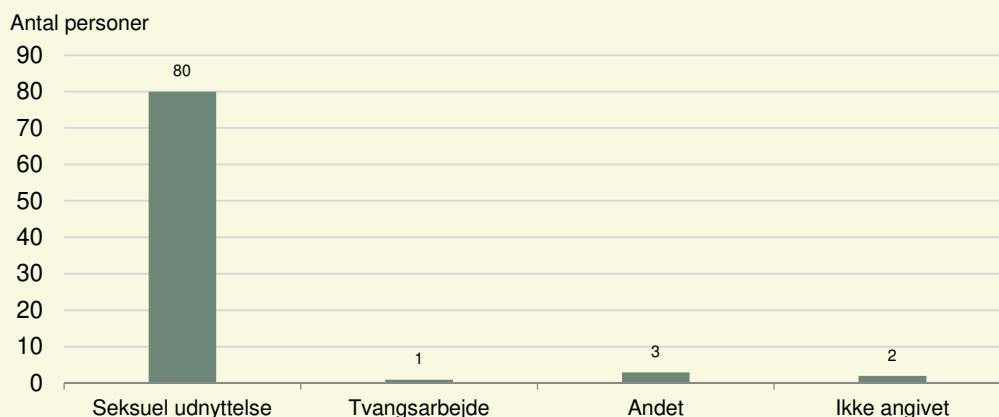
De tre børn var fra henholdsvis Marokko, Danmark og Serbien.

Kvinder fordelt på udnyttelse, nationalitet og alder

Seksuel udnyttelse udgør den primære udnyttelsesform blandt de kvinder, der er vurderet handlet i 2017. 80 kvinder er handlet til seksuel udnyttelse. Det svarer til 93 procent af det samlede antal kvinder, der er vurderet som ofre for menneskehandel. Alle er udnyttet til prostitution.

Én kvinde er handlet til tvangsarbejde i form af husarbejde, og tre kvinder er handlet til anden udnyttelse, heraf to tilfælde af slavelignende forhold og børnefødsel (der er i det ene tilfælde tale om et barn) og et tilfælde af forsæt til proformaægteskab. Endelig er der to tilfælde, hvor udnyttelsen ikke er angivet.

Figur nr. 8
Kvinder vurderet handlet 2017 fordelt på udnyttelse



Anm: I de tilfælde, hvor udnyttelsesform ikke er angivet, skyldes det, at US ikke oplyst udnyttelsesform.

61 af de kvinder, der er handlet til seksuel udnyttelse, er fra Nigeria. Otte kvinder er fra Thailand, og de øvrige kvinder handlet til seksuel udnyttelse fordeler sig på seks afrikanske lande (to personer fra Ghana, og én person fra henholdsvis Cameroun, Sierra Leone, Tanzania, Zambia og Burundi), to europæiske lande (én person fra Rumænien og én fra Albanien), et asiatisk land (én person fra Kina) og et mellemamerikansk land (én person fra Brasilien).

Den ene kvinde, der er handlet til tvangsarbejde, er fra Etiopien.

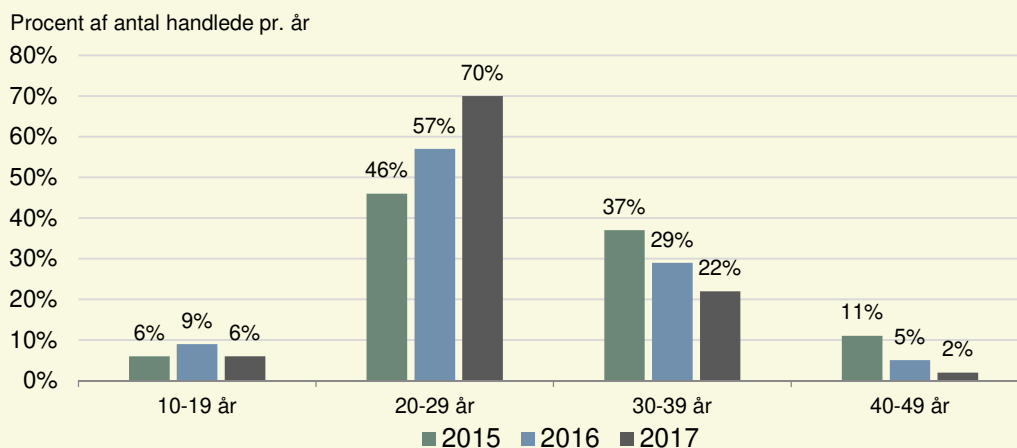
De tre kvinder, der er handlet til anden form for udnyttelse, er fra Serbien (to personer) og Kina (én person). Endelig er de to kvinder, hvor udnyttelsesform ikke er registreret, fra Congo.

Gennem de seneste fire år, har CMM set et fald i alderen på de nigerianske kvinder, der er handlet til prostitution. Andelen af unge nigerianske kvinder er større end hidtil. I figur 9 nedenfor ses aldersspredningen på de nigerianske kvinder, der er handlet til prostitution i perioden 2015-2017.

CMM ser en tendens til, at den yngre del af de nigerianske kvinder kommer til Danmark uden et længere ophold i fx Italien eller Spanien, som man tidligere så. Typisk opholder de sig i Italien i 1-3 måneder, før bagmanden sender dem til Danmark for at prostituere sig. De ældre kvinder har ofte flere års ophold i Europa bag sig. Hvor de ældre kvinder således har erfaring med prostitutionsmiljøet, er dette ofte ukendt for de yngre kvinder.

I modsætning til de ældre kvinder, hvis bagmænd kan opholde sig i Nigeria eller andre steder i Europa, har CMM også en formodning om, at de unge piger er udsat for mere direkte kontrol i Danmark. De har ikke den samme grad af selvstændighed, som det oplever hos de ældre kvinder, og de unge kvinder fremstår mere pressede og tilbageholdende i forhold til at tage imod tilbud om støtte. Der ses en tendens til, at de unge kvinder i højere grad forlader støttetilbud til ofre for menneskehandel, og i stedet fortsætter med at prostituere sig for at tjene penge.

Figur nr. 1: Nigerianske kvinder vurderet handlet 2015-2017
Aldersspredning angivet i procent af samlet antal handlede pr. år



Mænd fordelt på udnyttelse, nationalitet og alder

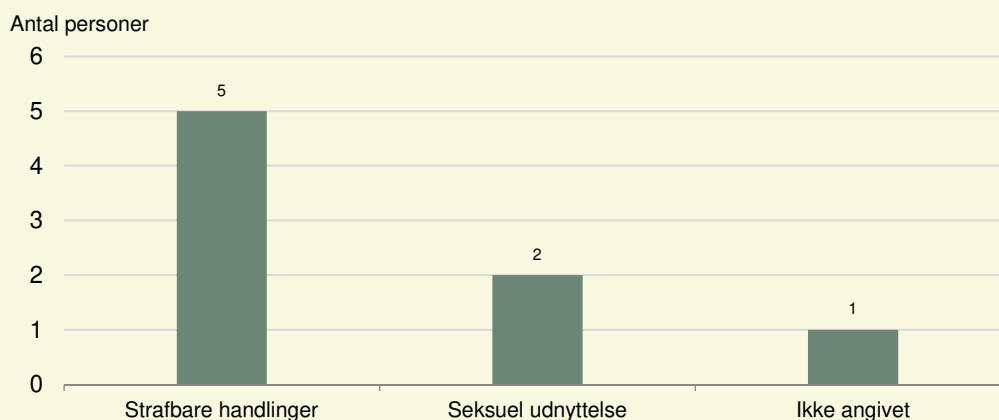
Fem af de otte mænd, svarende til knap 63 procent, der er vurderet handlet i 2017, er handlet til strafbare handlinger i form af salg af stoffer (tre personer), produktion af stoffer (en person) og socialt bedrageri (en person).

To mænd er handlet til seksuel udnyttelse. Der er tale om ét tilfælde af prostitution og ét tilfælde af produktion af pornografisk materiale (forsæt til). I et enkelt tilfælde er udnyttelsesformen ikke angivet.

De tre mænd, der er handlet til salg af stoffer, er fra Nigeria (to personer) og Ghana (én person). Den ene mand, der er handlet til produktion af stoffer, er fra Vietnam, og den person, der er handlet til socialt bedrageri, er dansk statsborger (der er tale om et barn).

Den ene person, hvor udnyttelsen ikke er registreret, er fra Marokko (der er tale om et barn).

Figur nr. 10
Mænd vurderet handlet 2017 fordelt på udnyttelse



Anm: I det tilfælde, hvor udnyttelsesform ikke er angivet, har US ikke oplyst udnyttelsesform.

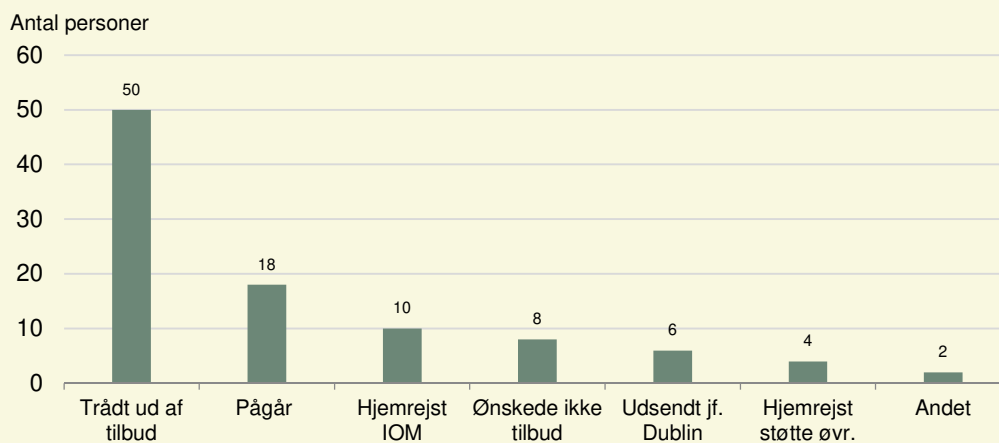
Status efter handelsvurdering

Ofre for menneskehandel i Danmark får tildelt en refleksions- og restitutionsperiode på 30 dage med mulighed for indkvartering og støtte i overensstemmelse med den enkeltes behov. Hvis et offer for menneskehandel ønsker at tage imod en forberedt hjemsendelse, kan refleksions- og restitutionsperioden forlænges til 120 dage. I denne periode er der fortsat mulighed for indkvartering og støtte, og den forberedte hjemsendelse planlægges. Efter endt refleksionsperiode kan personen rejse hjem via International Organization for Migration (IOM) og modtage reintegrationsstøtte i seks måneder efter hjemkomst.

8 af de 98 personer, der blev vurderet handlet i 2017 (8 procent), ønskede på det tidspunkt, de blev vurderet handlet ikke at tage imod tilbud under handlingsplanen. For de resterende 90 personer var status ved udgangen af 2017 som følger: 50 personer (51 procent) var trådt ud af tilbud under handlingsplanen. 14 personer (14 procent) var rejst hjem med støtte, heraf 10 personer via IOM og fire personer med øvrig støtte. Seks personer (6 procent) var udsendt via Dublinforordningen, og to personer (2 procent) var henholdsvis hos sin moder (mindreårig) i familiens varetægt og løsladt til gaden.

Endelig var 18 sager uafsluttede ved årets udgang. Heraf var tre personer fortsat i deres refleksionsperiode, 11 personer afventede afgørelse på deres asylsag, tre personer afventede udsendelse under Dublinforordningen, og én person var meddelt midlertidigt ophold i Danmark (§ 9c, stk. 5).

Figur nr. 11
Personer vurderet handlet 2017 fordelt på status efter handelsvurdering



Anm: Status efter handelsvurdering er opgjort primo 2018. 'Trådt ud af tilbud' omfatter personer, der i første omgang har taget imod tilbud under handlingsplanen, men efterfølgende har valgt at træde ud af tilbuddet. Kategorien omfatter både personer, der har orienteret personalet på krisecentret eller kontaktperson herom, og personer, der er udeblevet fra deres indkvarteringssted. 'Ønskede ikke tilbud' omfatter personer, der ikke har ønsket at tage imod tilbud under handlingsplanen, på det tidspunkt de blev vurderet handlet. 'Hjemrejst støtte øvr.' angiver de personer, der er hjemrejst med anden form for støtte end en forberedt hjemsendelse v. IOM.

Gengangere

24 af de 98 personer, der er vurderet handlet i 2017, er også tidligere blevet vurderet handlet. Tre af de 24 personer er vurderet handlet tre gange i alt, og 21 af de 24 personer er vurderet handlet to gange i alt.

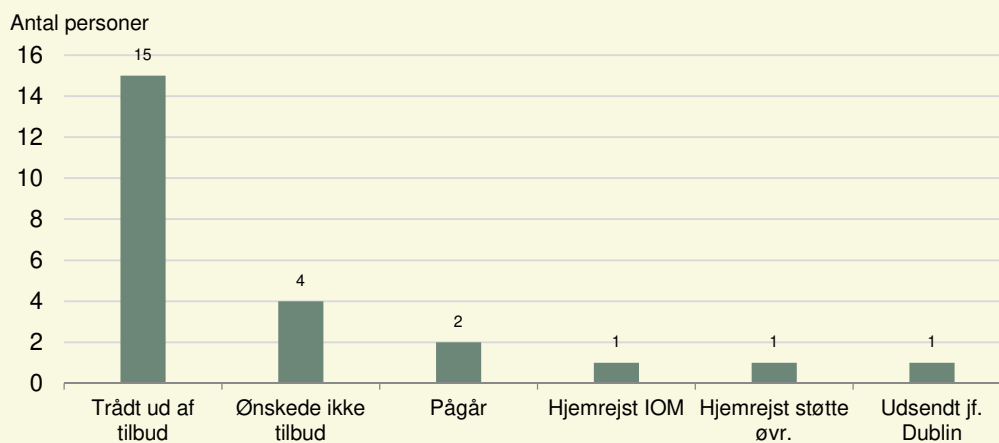
19 af de 24 gengangere er vurderet handlet første gang inden for de seneste to år. Af de resterende fem gengangere er én vurderet handlet første gang i 2013, to i 2014 og to i 2015.

Alle 24 gengangere er kvinder handlet til seksuel udnyttelse i form af prostitution.

22 af de 24 gengangere er fra Nigeria. De er alle mødt via politiets indsats. Herudover er én genganger fra Rumænien og én fra Thailand. Begge er mødt via sociale tilbud under handlingsplanen.

Status efter handelsvurdering for de 24 gengangere er illustreret i figur 11 nedenfor.

Figur nr. 12
Gengangere 2017 fordelt på status efter handelsvurdering



Anm: Status efter handelsvurdering er opgjort primo 2018. 'Trådt ud af tilbud' omfatter personer, der i første omgang har taget imod tilbud under handlingsplanen, men efterfølgende har valgt at træde ud af tilbuddet. Kategorien omfatter både personer, der har orienteret personalet på krisecentret eller kontaktperson herom, og personer, der er udeblevet fra deres indkvarteringssted. 'Ønskede ikke tilbud' omfatter personer, der ikke har ønsket at tage imod tilbud under handlingsplanen, på det tidspunkt de blev vurderet handlet. 'Hjemrejst støtte øvr.' angiver de personer, der er hjemrejst med anden form for støtte end en forberedt hjemsendelse v. IOM.

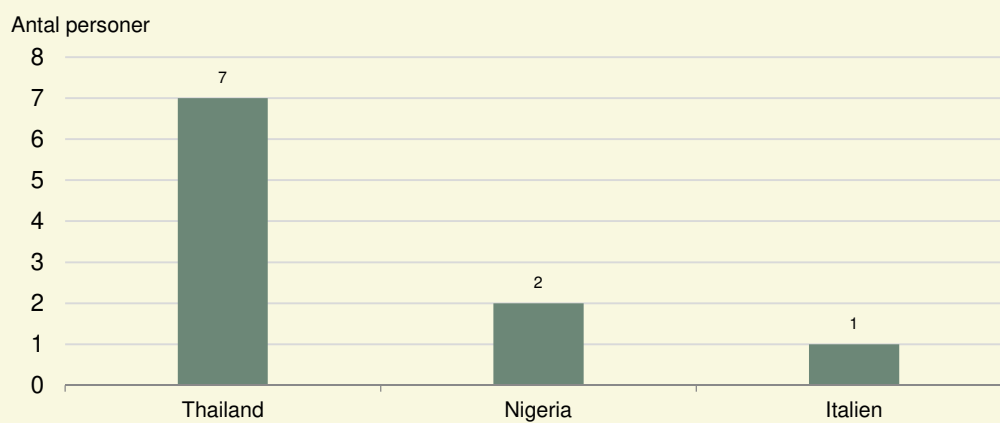
Hjemsendelser

Af de 98 personer, der er vurderet handlet i 2017, er 14 personer hjemrejst med støtte. 10 personer har taget imod en forberedt hjemsendelse med støtte fra IOM og fire personer er hjemrejst med økonomisk støtte i form af betalt billet og lommepenge til den første måned hjemme.

Af de 10 personer, der har taget imod en forberedt hjemsendelse, er syv personer hjemsendt til Thailand, to til Nigeria og en til Italien. Sidstnævnte er nigeriansk statsborger.

Syv af de hjemsendte er kvinder, og tre er transkønnede (officielt registreret som to mænd og én kvinde).

Figur nr. 13
Forberedte hjemsendelser v. IOM



Anm: 13 personer har taget imod en forberedt hjemsendelse med støtte fra IOM i 2017. Heraf er de 10 personer vurderet handlet i 2017, og tre personer er vurderet handlet i 2016.



Socialstyrelsen

Socialstyrelsen
Edisonsvej 1
5000 Odense C
Tlf.: 72 42 37 00

www.socialstyrelsen.dk

juli 2018